

аналізу обставин і відповідної ситуації. Не менш важливою є роль позиції вчителя. Учні мають відчувати його доступність, відкритість у спілкуванні, віру у здібності кожного, довіру, уміння поставити себе на місце учня і побачити ситуацію його очима, співпереживання, співчуття.

Найпоширенішими у практиці викладання економічних предметів є такі технології інтерактивного навчання: «Мозковий штурм», «Мікрофон», «Мозаїка», кейс-метод, симуляційні та рольові ігри, бінарні уроки.

Отже, для успішного впровадження технологій розвивального навчання слід пам'ятати, що кожен урок має обов'язково мати зв'язок з життям та мотивувати учнів до засвоєння знань, умінь і навичок, захоплювати їх, пробуджувати інтерес до самостійного мислення і дій.

ТЕХНОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ПРЕДМЕТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ – ЗДАТНОСТІ ЗАСТОСОВУВАТИ ЗНАННЯ ТА УМІННЯ З БІОЛОГІЇ У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

*Л. С. Ващенко, к. п. н., старший науковий співробітник лабораторії
оцінювання якості освіти Інституту педагогіки НАПН України.*

У ході II етапу експериментального дослідження була зроблена спроба дослідити здатність школярів використовувати знання з різних розділів біології у новій ситуації; уміння їх розрізняти відомі знання від невідомих, можливість моделювати практичну ситуацію; інтегрувати міжпредметні та внутрішньопредметні знання. Ми виходили з того, що здатність використовувати знання у практичній діяльності є складовою ключової компетентності – уміння вчитися. Вона передбачає, що ті, хто вміє вчитися, спираючись на попередні знання та життєвий досвід, можуть застосовувати знання, уміння, навички у різних контекстах. Використання знань та умінь у практичній діяльності – це заключний етап їх формування.

Для перевірки наших припущень щодо методів оцінювання здатності дев'ятикласників ліцею №17 м. Хмельницька використовувати на практиці отримані знання і уміння, ми, використовуючи методику PISA, розробили діагностичний інструментарій та провели другий етап експериментального дослідження. На цьому етапі дослідження нашим завданням було вивчити можливість школярів використовувати знання, отримані протягом чинного навчального

року. Розробляючи завдання, ми прагнули перевірити ті уміння, сформованість яких, може забезпечити використання знань з біології у практичній діяльності, а саме: робити висновок на основі аналізу тексту, власного досвіду; здатність аналізувати графічні дані; моделювати ситуацію; прогнозувати з використанням власного досвіду; знаходити у тексті зайву інформацію; встановлювати причинно – наслідкові зв'язки; встановлювати зв'язки будови біологічного об'єкту з їх функціями; виявляти ставлення до застосування знань з біології тощо. Факторний аналіз результатів виконання учнями завдань, надав можливість об'єднати завдання у групи. Це створило умови для інтерпретування результатів як таких, що перевіряють рівень сформованості здатності школярів застосовувати знання з біології у практичній діяльності. Результати тестування учнів за рівнями сформованості умінь, які, за нашими припущеннями, забезпечують здатність використовувати знань та умінь з біології у практичній діяльності складають 54%.

Аналіз результатів дослідження ще триває, але вже можна зробити висновок про те, що дев'ятикласники на середньому рівні виявили здатність використовувати знання та уміння з біології у практичній діяльності. В учнів виникли труднощі встановлювати зв'язок будови біологічних об'єктів з їх функціями; аналізувати та інтерпретувати текст, використовувати власний досвід для розв'язання задач. Школярам складно користуватися знаннями, які вони мають. Як правило, вони діють стереотипним способом, використовуючи звичні схеми дій. Завдання, розроблені за логікою компетентісного підходу, можуть бути використані авторами навчальних книг, для проведення державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання тощо.

ПРОЕКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

М. О. Шевчук, старший викладач кафедри педагогіки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Сучасний етап соціально – економічних перетворень в Україні характеризується розширенням смислового поля професійної діяльності, змінами кваліфікаційної структури кадрів з врахуванням реальних потреб ринку праці та вимог до якості підготовки фахівців. Сьогодні суспільство потребує професіонала, який відповідає запитам інформаційного суспільства, вміє інтегруватися в різні соціуми, самовизначатися в житті, самостійно розвиватися, активно діяти і витримувати конкуренцію на ринку праці.